

NO
71

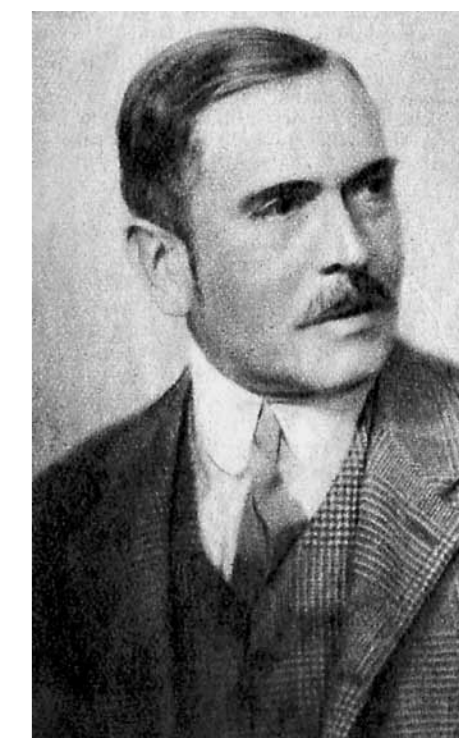
1. Kastély kert, Magyarország, 1918
Foto: Fortepan/Törökbálint Anno - Magyarszéky Gábor

1. Perlmutter Izsák: Önarokép,
Uffizi Képtár, Firenze

KERTÉSZEK A KASTÉLYPARKBAN

*„Ez a művész is azok közé a tehetségek közé tartozik,
kik úgy szólva készen jönnek a világra” – írja
Elek Artúr 1921-ben Perlmutter Izsák
első magyarországi egyéni kiállítása kapcsán.*

2. Perlmutter Izsák

PERLMUTTER IZSÁK (1866–1932)

Kertészek a kastélyparkban | *Gardeners in the castle park, 1915*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 90 x 80,5 cm

Jelezve balra lent | Signed bottom left: Perlmutter 1915

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

| Ernst Múzeum kiállításai, Perlmutter Izsák, 1921. október, kat.: 26. (*Kert tavasszal* címen)

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

| Modern Magyar festészet 1892–1919. Szerk.: Kieselbach Tamás, Budapest, 2003, 348. oldal

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA | EXHIBITED AND REPRODUCED:

| Best of Mű-Terem, Virág Judit Galéria, Budapest, 2007, 89. oldal

| Múzeum–Körút. Válogatás 150 év magyar festészetéből.

Magyar Nemzeti Múzeum – KOGART, 2006. december 15. – 2007. március 18, kat.: 84.

Kezdő ár | Starting price: 15 000 000 Ft / 37 500 EUR

Becsérték: 20 000 000 – 26 000 000 Ft

Estimate: 50 000 – 65 000 EUR

Perlmutter Izsák 1891-ben a párizsi Julian Akadémián kezdte meg tanulmányait, ahol Bouguereau és Bastien-Lepage finom naturalizmusa hatott rá a legintenzívebben.

„A festészetben egyedül a rajz az abszolút, minden egyéb, relatív érzések kifejezése” – írta.¹ Rövid magyarországi kitérő után, amikor is Bihari Sándor volt a mestere, Hollandiában felfedezte Vermeer és a 17. század realizmusát a Lareni iskola közvetítésével. 1904-ben, végleges hazatérte után a Szolnoki Művésztelepen, majd Besztercebányán, később Rákospalotán folytatta munkásságát. Az igen jómódú, nagypolgári családból származó Perlmutter 1908-ban vásárolta meg a rákospalotai Vécsey-kúriát.

Az 1900-as évek vége hozta meg számára az első nagy sikereket is: a *Vasárnapi látogatás* (1900) című képe 1909-ben Münchenben aranyérmét, 1910-ben a brüsszeli világkiállításon pedig ezüstérmét nyert. Ez a kép jó példa arra, hogy az impresszionista és posztimpresszionista kísérletezés után Perlmutter megtért a magyar népi életkép Fényes Adolffal fémjelzett „szolnoki” hagyományához.

Őnarcképei fontos helyet töltenek be munkásságában, melyek közül egyet Vittorio Pica műkritikus vásárolt meg a firenzei Uffizi Képtár számára. Pica több évig figyelemmel kísérte Perlmutter Izsák pályáját, és 1925-ben igen elismerően mutatta be a magyar művészt az olasz közönségnek: „Festői kvalitása kiemeli őt kortársai közül, rendkívüli érzéssel bánik a fényekkel és a színekkel, mélyreható elemzéseket végez az emberi fiziognómia területén.”

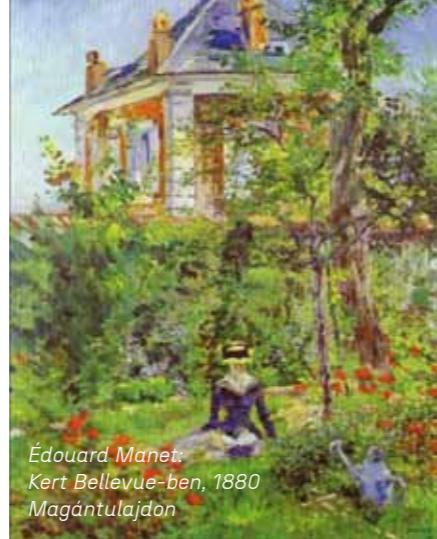

3. Kertben, 1911. Foto:Fortepan

1916, Foto: Fortepan

Édouard Manet: Kert Bellevue-ben, 1880
Magántulajdon

1915, Foto: Fortepan

1908
Foto: Fortepan/Tarjay Valter

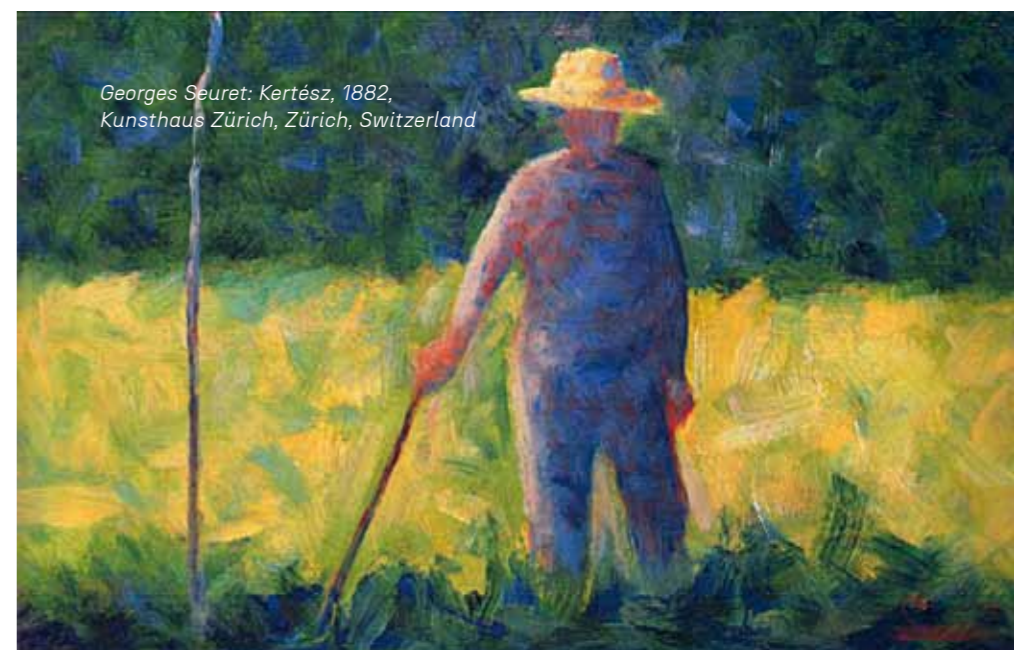
Kertben, 1914
Fortepan / Buzás Tamás

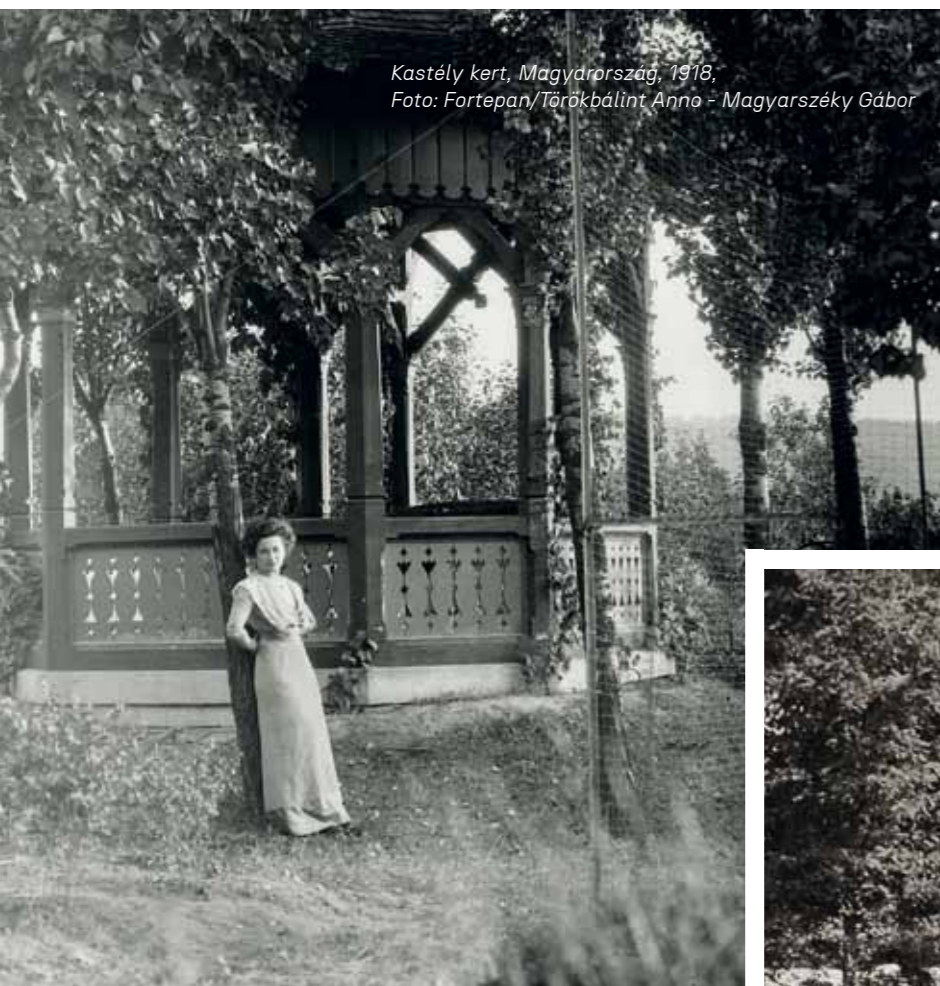
Szlovákia, 1914
Foto: Fortepan/Magyar Földrajzi Múzeum

Kertben, 1911, Foto: Fortepan

Georges Seurat: Kertész, 1882,
Kunsthäus Zürich, Zürich, Switzerland

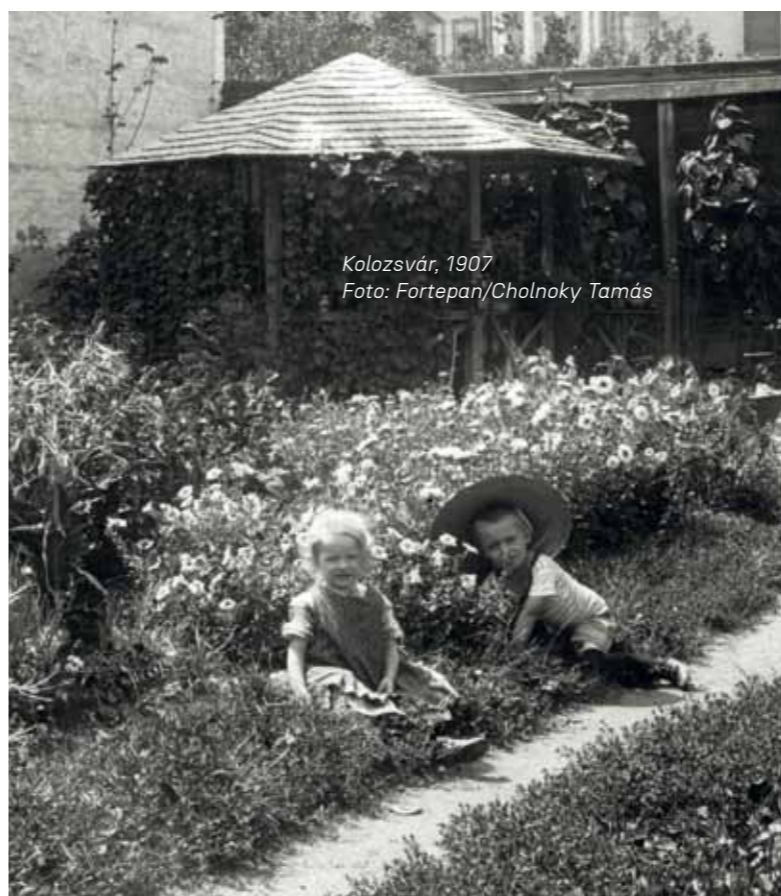
Kastély kert, Magyarország, 1918,
Foto: Fortepan/Törökbalint Annó - Magyarszéky Gábor

Georges Seurat: Kertész, 1884

1920, Foto: Fortepan/Jankovszky György

Kolozsvár, 1907
Foto: Fortepan/Cholnoky Tamás

Kertészkedő iskolástányok 1920 körül

Kertben, 1908
Foto: Fortepan/Schmidt Albin

A SÁRGA KENDŐ

Lázár Béla, az Ernst Múzeum igazgatója az Ernst Múzeum Művészi Könyvei sorozatban 1921-ben megjelent Perlmutter tanulmányában így idézte fel a mester szavait: „Egy délután – beszélte egyszer Perlmutter – egy egész hosszú délután plein-airt festettem a kertben. A nap egyenletes fénnel borította be a színeket, aminek igen örültem. A színértékek viszonylatai tiszta skálában állottak előttem. Elöl egy sárga folt, abból indultam ki, és ahhoz tértem vissza. Nagyszerű fokmérő volt. A viszonylatok összevetése lekötött, alig vettem észre, hogy lement a nap, mire minden felborult, és abba kellett hagynom a munkát. Összeszedtem a cókómat, és indultam be a házba. Ekkor hirtelen eszembe jutott, hogy vajon mi foglalkoztatott? Közelebb mentem, és láttam, hogy egy sárga kendő, melyet valaki ottfelejtett a fűben... vállaltam. Hát egy kendő. Engem csak, mint színérték érdekelt.”²

FÉNYEK, SZÍNEK, ÁRNYÉKOK

Kertészek a kastélyparkban című képén Perlmutter a napfényes plein-air festészet lehetőségeiben és problematikájában mélyült el. A festményen a tavaszvégi kert számtalan árnyalatot kínáló dús növényzetének zöld árnyalataival, valamint az erős napfény teremtette színviszonyokkal foglalkozott. Az árnyékok lilák, szürkéék és haragos zöldek, a virágzó bokor vetette halványlila reflexek itt is, ott is megjelennek a kertészek fehér ruháján, a virágágyas lángoló piros színe pedig a térdelő kertész ingjén tükröződik.

A most aukcióra kerülő kép tökéletes bizonyossága Perlmutter színérzékének és színharmóniákban megmutató eleganciájának, kifinomultságának.

¹ Lázár Béla: Perlmutter Izsák. Az Ernst Múzeum művész-könyvei, 1921, 6. oldal

² Lázár (1921) 26. oldal